

“Tarafların Antalya 5. Aile Mahkemesinin 2009/1134 Esas ve 2010/816 Karar sayılı ilamı ile boşandıkları, davalı karşı davacı kadın lehine 400,00 TL yoksulluk nafakasına hükmedildiği, kararın 05/10/2010 tarihinde kesinleştiği, davacı karşı davalı kadının 19/07/2024 tarihinde mahkememize başvurarak hükmedilen yoksulluk nafakasının 15.000,00 TL'ye yükseltilmesini ve bu nafakanın her yıl TEFE - TÜFE veya mahkemece taktir edilecek oranda arttırılmasını talep ettiği, davalı karşı davacı erkeğin 17/08/2024 tarihinde karşı dava açarak yoksulluk nafakasının kaldırılmasını ve TMK'nun 175. maddesinde yer alan " süresiz olarak " kısmının Anayasanın 20. ve 41. maddelerine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle somut norm denetimi kapsamında mahkememizce Anayasa Mahkemesine başvurulmasını talep ettiği, talebin 05/03/2025 tarihli duruşmada ciddi bulunarak kabul edildiği, ve "TMK'nın 175. maddesinde yer alan yoksulluk nafakası "süresiz" olarak istenilebilmesine ilişkin düzenlemenin Anayasa'nın 2., 10., 20., 35. ve 41. maddesine aykırı olduğu kanaatiyle Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurulmasına," şeklinde karar verildiği görülmüştür.

TMK'nın 175. maddesine göre; boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek taraf, kusuru daha ağır olmamak koşuluyla geçimi için diğer taraftan malî gücü oranında süresiz olarak nafaka isteyebilir. Nafaka yükümlüsünün kusuru aranmaz. Mezkur Kanun'un 176. maddesine göre; yoksulluk nafakasının toptan veya durumun gereklerine göre irat biçiminde ödenmesine karar verilebilir. İrat biçiminde ödenmesine karar verilen ... nafaka, alacaklı tarafın yeniden evlenmesi ya da taraflardan birinin ölümü hâlinde kendiliğinden kalkar; alacaklı tarafın evlenme olmaksızın fiilen evliymiş gibi yaşaması, yoksulluğunun ortadan kalkması ya da haysiyetsiz hayat sürmesi hâlinde mahkeme kararıyla kaldırılır. Tarafların malî durumlarının değişmesi veya hakkaniyetin gerektirdiği hâllerde iradın artırılması veya azaltılmasına karar verilebilir. Hâkim, istem hâlinde, irat biçiminde ödenmesine karar verilen nafakanın gelecek yıllarda tarafların sosyal ve ekonomik durumlarına göre ne miktarda ödeneceğini karara bağlayabilir.

Anayasa'nın 2. maddesine göre; Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

Anayasa'nın 10. maddesine göre; Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.

Anayasa'nın 20. maddesine göre; Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını

el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar. Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.

Anayasa'nın 35. maddesine göre; Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.

Anayasa'nın 41. maddesine göre; Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar. Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir. Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

TMK'nın 175. maddesi gereğince nafakanın "süresiz olarak" ödenmesi nafaka yükümlüsünün geri kalan yaşamı bakımından hayatının refahı, mülk edinebilmesi, yeni bir aile kurabilmesi ve yeni kurduğu ailenin huzur ve refahını sağlaması, çocuklarını koruyabilmesinin önünde engel teşkil ettiğinden Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan "...insan haklarına saygılı..., sosyal bir hukuk Devletidir.", Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan "...Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür....", Anayasa'nın 20. maddesinde yer alan "Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir...", Anayasa'nın 35. maddesinde yer alan "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir...", Anayasa'nın 41. maddesinde yer alan "...Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar....", ibarelerine aykırılık teşkil etmekle TMK'nın 175. maddesinde yer alan yoksulluk nafakasının "süresiz olarak" istenilebilmesine ilişkin düzenlemenin Anayasa'nın anılan maddelerine aykırı olduğu kanaatiyle Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurulmasına şeklinde aşağıdaki karar verilmiştir.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- TMK'nın 175. maddesinde yer alan yoksulluk nafakasının "süresiz olarak" istenilebilmesine ilişkin düzenlemenin Anayasa'nın 2., 10., 20., 35. ve 41. maddesine aykırı olduğu kanaatiyle Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurulmasına,

2- 6216 Sayılı Kanun'un 40. maddesi uyarınca iş bu gerekçeli başvuru kararının aslı, başvuru kararına ilişkin tutanağın onaylı örneği, dava dilekçesinin onaylı örneği, karşı dava – cevap dilekçesinin onaylı örneği ve karşı davaya cevap dilekçesinin onaylı örneğinin dizi listesine bağlanarak yazı işleri müdürü tarafından Anayasa Mahkemesine gönderilmesine,

Dair karar verildi.”